

Izhaja:

10. in 25. vsakega
mesca.

Dopisi naj se frankujejo.

Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelju
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto IV.

V Celovec 25. aprila 1885.

Št. 8.

Volimo kakor zvesti Avstrijanci!

Najzvestejši Avstrijanec so gotovo naš pre-svitli cesar. Kakor hišni gospodar najbolje vé in pozna, kaj je hiši v srečo in kaj v škodo, tako vejo in znajo tudi svitli cesar najbolje, kaj je Avstriji v srečo in kaj v pogubo. Oni dobro vejo, da verni katoliški kristjani ohranijo zvestobo najprej Bogu, potem pa tudi cesarju; kdor pa zapusti Boga, na tega tudi cesar ne morejo veliko vidati. Posebno se vidi pri avstrijskih Nemcih, da tisti, ki so zvesti sinovi katoliške cerkve, so tudi zvesti podložniki našega cesarja; le med takimi, ki so vrgli vero od sebe, najde se dosti takih, ki skillijo čez nemško mejo. Zato pa svitli cesar dobro vejo, da imajo najboljšo pomoč in zaslonbo na katoliški cerkvi in katoliški duhovščini.

Tako si lahko razjasnimo besede, ktere so svitli cesar govorili slavnemu škofu Rudigieru Linškemu:

„Čestitam Vam, da imate tako duhovščino, katera se tako lepo obnaša in kaže toliko ljubezni za avstrijsko domovino“.

Kaj pa so ti duhovniki Linške škofije storili, da so jih tako pohvalili svitli cesar? Pomagali so, da je ljudstvo pri volitvah vrglo liberalce in da so bili izvoljeni sami katoliški, konservativni poslanci.

Po tem takem že vemo, kako moramo tudi mi voliti kakor zvesti Avstrijanci: mi ne smemo voliti liberalcev, ampak voliti nam je može, ki nam jih priporočate katoliška in slovenska stranka.

Svitli cesar so pač spoznali, da liberalci ne znajo dobro gospodariti in vladati. Le ozirom se nekoliko nazaj na tisto žalostno dobo liberalne mogočnosti, in poglejmo, kaj so liberalci vse storili. Najprej, leta 1861 je liberalni minister Schmerling naredil volilno postavo po liberalnem kopitu. Volilno pravico je tako razdelil, da volijo največ poslancev grajščaki in mestjani. Na Koroškem voli kakih 100 grajščakov svojega poslanca v državni zbor in 10 poslancev v deželni zbor. Kmetov pa mora biti do 100.000, da volijo svojega poslanca v državni zbor. Tudi mestjani so veliko na boljem pred kmeti. Kmečkega ljudstva je na Koroškem 300.000 duš in volijo 4 poslance, mestjani pa, ki jih je le 50.000, volijo tudi 4 poslance, namreč 3 v mestih in trgih, 1 pa iz kupčijske zbornice. Zakaj pa je Schmerling tako potisnil kmeta nazaj? Zato, ker je vedel, da so kmetje še vdani veri, domovini in cesarju, in da ne marajo

za liberalne novotarije. Mestjanom in grajščakom pa je za to dal več volilne pravice, ker je vedel, da so večidel liberalni. Tako so si liberalci pridobili večino v državnem zboru in začeli so vladati po svoje. Leta 1867 je liberalni minister Beust raztrgal Avstrijo na dva kosa in naredil trojno ministerstvo: eno za naše dežele, drugo za ogerske dežele, in tretje ministerstvo za take reči, ki jih imata Avstrija in Ogerska še skupaj. Trojna vlada stane veliko denarja, in pri tem še Avstrija ni več cela in edina.

Do leta 1879 so liberalci naredili veliko dolgov, dajali so milijone in milijone za nepotrebne železnice, in dovolili so, da se je na Dunaji naredilo veliko število sleparskih bank, ktere so ljudstvo ogoljufale za zadnje krajcarje. Bralo se je, da so ljudje zgubili pri teh bankah 1200 milijonov goldinarjev. Ko je prišel denarni polom ali „Krach“, ko se je namreč ta sleparija podrla, dali so sleparskim bankam še 80 milijonov podpore. Ni toraj čuda, da so tako strašno zavozili z državnim gospodarstvom, in da moramo še zdaj plačevati hude in visoke davke, ker moramo plačevati obresti od dolgov, ktere so nam navalili liberalci.

Sedanja poštena vlada popravlja liberalne grehe, kolikor more. Pa dolgo časa zanemarjeno in zapuščeno gospodarstvo se ne more uravnati kar čez noč. Toliko so sedajni ministri že potegnili voz iz make, da jim ni več treba dolgov delati in posojil iskati pri bogatih Judih. Davkov znižati do zdaj še ni bilo mogoče. Naredilo pa se je veliko dobrih postav za rokodelce in za delavce, da bojo ložej shajali in živeli; zdaj so na vrsti kmetovalci, in vlada je že obljubila, da bo tudi za kmete skrbela z dobrimi postavami. Že se pogovarjajo, kako bi rešili kmete dolgovi in drugih stisk. To je potrebno, saj Avstrija sloni na kmetih in rokodelcih. Zato, slovenski kmetje, zaupajte tej vladi, ne pustite se liberalcem nahujskati zoper njo. Liberalci niso nikoli nič storili za vas in tudi vprihodnje ne bojo, oni skrbijo najprej le za mestno gospodo in mestnim otrokom za dobre službe, plačila pa naložijo najrajši kmetu na ramo.

Avstrija ima svojo moč že od nekdaj v katoliški veri. Liberalci pa jo hočejo spremeniti v brezverno državo, ter jej tako spodkopati korenice.

Nadalje vsi vemo, da je Avstrija taka država, ki ima veliko različnih narodov pod seboj. Ti bojo pa le srečni in Avstrija ž njimi, ako bodo imeli vsi enake pravice.

Liberalci pa tiščijo in pritiskajo le s svojo nemščino. Usilujejo povsodi nemške šole in nemške kancelije. Očitno pravijo, da Avstrija mora

biti nemška ali pa je ne bo. Galicijo in Dalmacijo hočejo odcepiti od naših dežel, in kar bi še zemlje ostalo, to hočejo vso ponemčiti, da bi jo pozneje ložej požrla nemška Prusija. Oni častijo nemškega ministra Bismarka, našim avstrijskim ministrom pa kljubujejo, kjer le morejo. Ali so taki ljudje pač zvesti Avstrijanci?

Liberalcev tedaj ne smemo voliti. Mi hočemo edino, složno, močno in vsem narodom pravično Avstrijo, zato moramo voliti katoliške poslance, kateri hočejo ravno to.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Nekaj o privandranih ljudih). Našim nemškim liberalcem ni noben človek tako zopern, kakor Kranjec. Naj bo kdo Štajere, Tirolec, Pemeec, Moravec, Bavarec, Prus, Francoz, Lah ali celo Turk, ne bojo mu tega zamerili; samo to je strašna pregreha in sramota, če je kdo iz Kranjskega doma. Zmirom govorijo o „privandranih“ Kranjcih in pravijo, da bi slovensčina na Koroškem ne bilo, ako bi je ne podpihovali Kranjci. Kdo pa nemščino podpihuje? Tudi le privandrani ljudje! Pred kratkim so častili v Celovcu prusko-nemškega Bismarka. In kdo je celo to reč vodil? Tirolec dr. Hibler, Gornjiavstrijanec Canaval, in potem dr. Traun, kateri izvira iz ljubljanske rodovine. Pišejo se za Travne od slovenske „trave“ in imeli so hišo na starem trgu v Ljubljani. Oče advokata dr. Travna je znal dobro slovensko. Tako tedaj vidimo, da na Koroškem nemški kres netijo in kurijo večidel le privandrani ljudje; pa vse je prav in hvale vredno.

Iz Celovca. (Nekaj za pobožne Slovence). V Genovi (beri: Dženovi) na Laškem zidajo veliko cerkev na čast Materi Božji brez madeža spočeti. Zidajo pa s tistim denarjem, kar ga naberejo po celem svetu pri pobožnih kristjanih. Napravili so namreč društvo z imenom „proposta providenziale“. Kdor plača enkrat za vselej za zidanje te cerkve 50 kr., on postane ud tega društva in uživa za to velike dušne dobrrote. Vsaki dan se namreč bere za vse družabnike 12 sv. meš, in družalniki, lahko te meše darujejo za žive ali mrtve. Kdor se zapiše dobi tudi malo podobico s slovenskim berilom. Kdor tedaj želi vsaki dan deležen biti 12 sv. meš, naj le pristopi, ter naj pošlje 50 kr. na „Mir-ovega“ vrednika; ta bo že skrbel, da se bo tisti zapisal med družabnike in poslal mu bo potem tudi podobico. Smeje se zapisati tudi otroci in še taki, ki so že umrli. Treba pa je za vsakega plačati 50 kr.

Od Vrbskega jezera. (Čujte, kako nesramno se lažejo liberalci). Človek bi skoraj ne verjel, s kakimi lažmi da lovijo pri nas liberalci nevedne kmete. Oni jim pravijo, da hočejo duhovniki upeljati spet tlako in desetino. Na lastna ušesa sem slišal nekega liberalnega župana, kako je kmetom razkladal, da če volijo po želji duhovnikov, pride spet desetina. Tak človek pač sam dobro vé, da se laže in zakaj se laže; usmiljenja vredni pa so tisti abotni kmetje, ki verjamejo kaj takega. Če bi to res bilo, potem bi na Kranjskem, na Tirolskem, na Solnograškem,

na Poljskem že davno imeli tlako in desetino, ker volijo samo katoliške može za poslance. V državnem zboru na Dunaji je že davno več slovenskih in katoliških poslancev kakor liberalnih; kako pa da še nemamo tlake in desetine? Slovenci kdor vam govori take reči, poveste mu lahko v obraz, da je slepar. Slovenski duhovniki niso nikoli upeljali tlake in desetine, ampak nemški grofi, kateri so vsaj na Koroškem vsi liberalci. Tlako imaste že zdaj, ker so vam liberalci naložili tako hude deželne doklade, da vam za življenje skoraj nič ne ostane. Dokler so še duhovniki imeli kaj oblasti, so bile šole boljše kakor zdaj, zraven pa še tako dober kup, da kmet še občutil ni tistega bremena. Preberite še enkrat „zlato ključ“, ako ga še imate, pa boste videli, kako znajo gospodariti liberalci!

Iz Hodiš. (Liberalne laži). Ljubi „Mir“, res lepo nas podučuješ in pripravljaš za prihodnje volitve. Pa tudi liberalci ne mirujejo, in slepijo nevedne ljudi z grdimi lažmi. Taki, ki „Mira“ ne berejo, jim bolj verujejo, kakor sv. evangelju. Liberalni agenti trdijo, da hoče duhovščina nemško besedo čisto zatreti v slovenskih šolah. Pa ravno narobe je res: nemški liberalci hočejo slovensko besedo čisto zatreti in pregnati iz šol. Slovenski duhovniki pa pravijo le to, da prva leta naj bo poduk slovensk, da bojo otroci znali brati katekizem, molitvene bukvice, Mohorjeve bukve in dobre slovenske časnike. Saj nemškega berila ne zastopijo; slovensko pa brati ne znajo, ker so šole v Celovski okolici čisto nemške. Kdor nikoli nič ne bere, tudi nič ne vé. Zdaj pa imamo že tudi v slovenski besedi toliko bukev in časnikov, da se kmet lahko po njih izuči, če brati zna. Zato se mora v šolah učiti tudi slovensčina, ne samo nemščina. Od četrtega leta naprej pa naj se učijo otroci tudi nemško; to smo zmirom rekali, in kdor pravi, da nismo, je lažnjivec. To sicer ni res, da bi slovenski kmet ne mogel živeti brez nemščine, za dobro blago bo našel zmirom kupca, če prav nemško ne zna; vendar pa je v našem kraju dobro, če kdo nemško zna, zato pa pravimo, naj se v šoli uči najprej po slovensko in poznej tudi po nemško; pa ne samo nemško, kakor hočejo nemškutarji in liberalci.

Iz Prevaljske okolice. (Lieški rudarji. Prihodnje volitve). Na Liešah se godi rudarjem menda koj bolj slaba. Kdor le more, pusti jamo in gre drugam. Še le pred kratkim je delo odpovedalo 23 mož. To je lepo, da so si pred odhodom najeli sv. mešo pri sv. Barbari. Šli so pa v daljno Bavarsko. Če ravno nič ne znajo nemško, jemljejo jih Bavarci vendar radi v delo, ker so naši delavci pošteni, mirni in pridni. To jim več pomaga, kakor nemščina, in s poštenim srcem pa pridnimi rokami se dalje pride kakor z nemškim jezikom. — Čujemo da bodo kmalo nove volitve za državni zbor. Skrbi nas, kdo nas bo vodil in učil ker nemamo več v naši sredi č. g. Valentina Krauta. Prosili bomo pa naše gg. duhovnike, da nas bojo vodili pri volitvah namesto g. Krauta, ki so bili poklicani na drugo mesto.

Od Št. Uršelske gore. (Razdelitev občine. — Liberalci). Slišal sem praviti, da mislijo Št. Danijelci odločiti se od naše velike Prevaljske občine. Na Prevaljah je preveč nemškutarije, in

ta se ne dopada Št. Danijelcem in Strojancem, ki so vsi verni katoličani in zvesti Slovenci.

Prevaljski liberalci zabavljajo pri vsaki volitvi čez duhovnike, tako da nam že vsem preseda. Le kakih 7 ali 8 Prevaljcev je na naši strani. Liberalci imajo zdaj medene (strdene) usta, da bi kmete pregovorili na svojo stran. Kmetje pa se bojo spomnili, kako so nam liberalci nagajali pri našem pokopališču in pri drugih rečeh. Naša slovenska beseda jim je toliko zoperna, da bi jo najrajši čisto pregnali iz šol in pozneje tudi iz cerkve. Oni hočejo biti naši gospodi, samo za plačevanje jim je Slovenec še dober. Mi se pa držimo gospodov duhovnikov in naših voditeljev, in upati je, da bomo pri volitvi zmagali tudi letos kakor smolani.

Iz spodnjega Roža. (Volitve). Bližajo se volitve za državni zbor; zato pa liberalci že tekajo po vaséh kakor mravlje in nagovarjajo ljudi na svojo stran. Oni pravijo in lažejo, da je naš dosedajni poslanec Vran to pridobil za nas, da se zidajo brambe pri Dravi. Mi pa že vemo, da to ni res. Vran je v državnem zboru glasoval z liberalci tako, da naj se sedanjim ministrom ne dovolijo nobeni davki. Ako bi bila obveljala njegova, potem bi ministri ne imeli nobenega denarja v rokah, in ne bi mogli ničesar dati za to, da se uravná Drava. Za vodne stavbe sicer so glasovali koroški poslanci, potem pa ko je prišlo glasovanje za denar, odrekli so ga. Ali to ni čudno obnašanje? K sreči je pa slovenskih in konservativnih poslancev več, in ti so ministrom dovolili denar, da so mogli pomagati Koroški deželi. Glejte to je resnica! Slovenci, ne pustite se pretrapati in preslepiti nemškutarjem in liberalcem! Zdaj pred volitvami vam bojo pravili take laži, da bi jih lahko ošlatal. Sami sebi kopljete grob, če jim verjamete.

Iz Diekš. (Žganje — tobak — kofé — kupljena obleka). Ako hočete vedeti, kam je šlo naše premoženje, da smo kmetje čedalje večí ubožci, pogledjte na te štiri imena: žganje, tobak, kofé, kupljena obleka. Našim očetom se tudi ni cedilo mleko in strd. Oni so morali trdo delati in zaslužili so manj ko mi. Vendar so boljše gospodarili in več imeli, ko mi. Stari pač niso poznali tiste potrate, kakor mi. Žganja niso pili, tobaka niso kadili, namesto kofeta so imeli mlečne žgance, in obleko so si napravili sami iz preje in volne. Tista je bila trdna, je dobro grela in je bila skor zastonj. Zakaj pa mi ne delamo tako?

Iz podjunske doline. (Železnica na Kranjsko). Pri nas je vse za to, naj bi se naredila železnica čez Jezerski vrh na Kranjsko. Tako bi imeli spodnji Korošci prav blizo v Ljubljano in v Trst, in vsako reč bi prej in bolje prodali, kakor zdaj. Slišim da so kmetje vsi pri volji, odstopiti toliko zemlje, da se bo postavila železna cesta. Bog daj, da bi mi letos izvolili takega poslanca, kateri bi se potegnil za to železnico. Nemškega kmeta Petra Laxa ne smemo voliti, on se bo brž ko ne rajši potegnil za nemško železnico čez Ture planine, za potrebe slovenskih kmetov v podjunski dolini se bo zmenil pa tako malo, kakor do zdaj.

Iz Lahovč. (Žganje. Polje). Žganje se je za 1 kr. pri fra keljnu podražilo! Potem ga vendar ne bodo spili toliko, kakor zdaj, in ne bo toliko preteпов in pobojev. Zdaj naj še vinogradnikom

zmanjšajo davke, da bo vino boljši kup, potem bodo ljudje pustili smrdljivo in strupeno špiritno žganje in pili rajši vino.

Na polji kaže še precej dobro. Ozimina lepo stoji, samo prepozno sejana rž je pozebla nekoliko. Zdaj je prišel čas, da se gnoj obrne gospodarju v prid. Najdejo se pa vasi, kjer pustijo najboljšo gnojnico odteči skozi vas in v vodo. Ali to ni škoda? Mar bi jo spomladi zvozili na njive in travnike!

Iz Belaške okolice. (Weindorfer), e. k. okrajni glavar v Belaku, jo je popihal. Veliki četrtek pred veliko nočjo je zibnil iz Belaka. Iz Trsta je došla novica, da so iz morja potegnili torbico, v kateri so bile pisarije Weindorferjeve. Ne ve se torej, ali je W. skočil v morje ali pa da jo je pobrisal čez morje v Ameriko, kakor piše v nekem pismu.

Gosp. Weindorfer je bil prevejen liberalce od pete do glave in od nekedar patrijarh od vseh liberalcev svoje okolice. Zatorej so ga liberalci v zvezde kovali, liberalni deželni predsedniki in ministri mu še mlademu podelili visoke mastne službe in oslepljeni liberalni volilci l. 1875 clo volili ga za deželnega poslanca. Bil je W. okrajni glavar v Špitalu in slednjič že nekaj let v Belaku. Med prebivalci tega okraja ste več kot dve tretjine Slovencev, gosp. W. pa ni znal slovenske besedice. Radovedni pričakujemo, koga nam bosta baron Schmid in grof Taaffe dala za okrajnega glavarja. Komisar, ki Weindorferja sedaj nadomestuje, je trd Nemeec in ne zna slovenske besedice.

Ušli glavar Weindorfer je bil vsem županom sv. evangelje — novošegni učitelji so ga čestili in hvalisali kot svojega odrešenika — in nemškoliberalci ga slavljali kot svojega prvaka. Kaj ti gospodje porečejo, če slišijo, da je g. W. nanaglomal pobral svoja šila in kopita, da je nekaj tujih denarjev izneveril, da milodarov za Podklošterske pogorelce ni poslal na svoje mesto, da veliko dolgovi ni poravnal in da je slednjič svojo ubogo ženo in šestero neoskrbljenih otrok zapustil. „Villacher Allg. Zeitung“ tega človeka pa hvali in priporoča za mušter novemu glavarju; ki ima priti v Beljak. Kaj pa pravite k temu?! Zdihniti moramo: Bog daj liberalnim norcem pamet!

Iz Borovelj. (Volitev v puškarsko zadruho. — Vladna „Celovčanka“ nashudo obrekuje; na to ne smemo molčati). Dne 12. aprila smo imeli burno volitev za puškarsko zadruho. Na eni strani so stali liferanti in njih pomagači, na drugi strani pa mali mojstri. Hvala Bogu, zmagali smo mi mali mojstri. Za načelnika je voljen g. Fisch, za namestnika pa g. Jože Mišic. To je vesela novica. — Silno jezni in žalostni pa smo nad tem, kar piše o nas vladna „Klagenfurter Zeitung“ v št. 84 od 15 aprila t. l. Ona pravi, da so bili delavci našuntani od takih ljudi, ki se držijo glasovitega puntarja in prekuha (anarhista) Mosta, in da so volili potem samo svoje zastopnike v odbor zadruge. Če smo vsi mojstri „delavci“, potem res odbor zastopa „delavce“; če so pa „delavci“ le pomočniki, potem je poročilo neresnično, kajti v odboru niso „pomočniki“, ampak samostojni, mali mojstri. S sveto in opravičeno jezo pa odbijamo od sebe

sumničenje, kakor da bi bili mi kaki anarhisti, ali da nas podpihujejo anarhisti Mostove sorte. Mi ne poznamo ne Mosta, ne njegovih naukov. Kdor tako govori, ga bomo poklicali na odgovor. Gg. Fisch in Mišič sta res že prijela „Celovčanko“ zavolj tega. Vrednik ne ve kaj odgovoriti in se sklicuje na dopisnika. Če naši liferanti o nas slabo govorijo, se ni čuditi, saj so minuli tisti časi, ko so z nami počeli kar so hoteli. Da se pa vredništvo vladnega lista vsede na te limanice in prežvekuje tako podlo obrekovanje, to ne kaže dosti takta. Kje se je pa vzel spet ta novi rogovilež, ki kuje take dopise? Ali ni mar „Celovčanka“ sama pokarala in grajala naših liferantov, ko je v št. 50 od 3. marca t. l. pisala o „abscheuliche wirthschaftliche Ausbeutung der kleinen Meister und Arbeiter“. Takrat je še sama pripoznala, da se nam malim mojstrom godi krivica; zdaj nas pa sumničji, da smo anarhisti, ker nismo hoteli v odbor voliti tistih liferantov, do katerih nemamo zaupanja! In če spomin vrednika „Celovčanke“ ne sega za en mesec nazaj, naj pa pogleda v št. 79 svojega lista od 9. aprila, kjer ima poročilo g. obrtnega nadzornika pl. Rosthorna. Tam se bere: „Die Lohnverhältnisse hat der Inspector in seinem Bezirke allenthalben entsprechend gefunden mit alleiniger Ausnahme der Büchsenmachergemeinde Ferlach, wo ein unheilvolles, verkapptes Trucksystem vorwaltet“.

Pred kratkim so bili naši liferanti v „Celovčanki“ še črni ko saje, zdaj so pa beli ko sneg, zato smo pa mi postali črni anarhisti, ker nismo hoteli liferantov voliti v združni odbor!

„Celovčanka“ vé tudi že povedati, da so fabrikanti nekterim delavcem že odpovedali delo. Ja, zakaj pa? Menda jih jezi, da niso bili voljeni v odbor. Že iz tega bi „Celovčanka“ lahko spoznala, kdo stiska in kdo je stisnen.

Iz Kotmare vesi. (Daj rajtengo od svojega hiševanja). Brali smo v „Miru“, da naš gosp. župan še ni naredil občinske rajtenge za l. 1884, akoravno sta že minula dva meseca, Slišal sem praviti, da se je nek srčen odbornik podal k gosp. županu, pa ga prosil, naj mu pokaže občinsko rajtengo; rad bi jo pogledal. Izgovorov je slišal menda veliko, rajtenge pa le ni videl. Prej ko ne ima gosp. župan preveč opraviti s šolo, da kaznuje starše, ki svojih otrok redno ne pošiljajo v šolo. Ni dolgo kar je nekej posestnici na Brdih rubil lepega junca. Ta je bila obsojena. naj plača 5 gld. kazni: Njen sin, ki je avgusta lanskega leta dopolnil štirinajsto leto, je šolo zanemarjal. Pa tudi živina in žganje dajeta gosp. županu dosti opraviti; samo le na Brdih so minulo leto zavoljo živine in žganja plačevali kazni več kot 100 gld. Ako ti denarji spadajo v občinsko kaso, no! to jej je velika pomoč. Pokazala bo to občinska rajtenga, ktero bode gosp. župan vendarle moral predložiti, ktero pa že vsi težko pričakujemo.

Iz Podljubelja. (Sitnosti zavoljo paše). V Borovljah se kavsajo mojstri in liferanti, Podgoro pa kajžljari z nekim bogatim sosedom. Podgorčani imajo svoje pašnike pod vasjo proti Dobrovi pri Borovljah. Na te pašnike pa je bogati sosed spet začel spuščati svoje ovce. Znano

pa je, da goveja živina za ovcami neče se pasti. Že lansko leto so kajžljari s svojo govedjo živino imeli svoje sitnosti. Ker ni tukaj našla dosti paše, divjala je proti Dravi in v Resnicah po njivah in travnikih iskala potrebne paše. Tam so jo lovili in zapirali, ter sitnost in tožeb ni bilo ne konca in kraja. Da bi se temu konec storil, vložili so kajžljari konec meseca februarja 1885 pismeno pritožbo pri deželnem odboru. Že sta minula skoraj dva meseca, in odgovora ni, — med tem se pa cel trop ovac pase po imenovanih pašnikih. Ako ne bode kmalo pomoči, kaj bode s pašo za govedjo živino? Imenovani bogatin spada med prvake nemškoliberalnih Slovencev, voli vselej z nemškoliberalno stranko, zraven pa vselej trdi, da je prvi prijatelj slovenskih kmetov. Kaj pravite k temu?

Iz Borovelj. (Prva volitev je bila srečna, naj bo še druga!) Sedeži naših mogočnih liberalcev ne stojijo več tako trdno, kakor véasih. Pri volitvi v puškarsko združgo so zmagali mali mojstri nasproti fabrikantom. Zdaj so pa ti strašno jezni; pa naj le bojo. Ali mar volitev ni prosta? Kdo more nas siliti, da moramo ravno tiste voliti, do katerih imamo najmenj zaupanja? — Ta volitev je pokazala, da bi v Borovljah lahko slovensčina na vrh prišla. Postavite se, Borovci, tudi pri drugih volitvah tako na noge, kakor pri tej. V kratkem bomo imeli volitev za državni zbor. Borovci volimo štiri volilne može. Naši liberalci so menda že obljubili Wrannu, da ga bojo volili. Medveda še nemajo, pa prodajajo že njegovo kožo. Zmenimo se mi mali mojstri in izvolimo štiri take može, kateri ne bojo volili Wrana. Tako bomo naše liberalce postavili na smeh.

Iz Žrelca pri Celovcu. (Nemškutarija). Žalostno je v našem kraju. Le nemščina se povsodi časti, domača slovenska beseda pa je zavržena in v kot postavljena. V šoli je vse nemško, čeravno so vsi otroci Slovenci. Kdor hoče pozneje prebirati slovenske bukve, se mora tega sam naučiti. V cerkvi tudi že nemški pojejo; menda hočejo slovensko besedo pregnati še iz cerkve. Kdo pa tako naprej tišči z nemščino? Samo kaki trije velikaši so, katerim se klanjajo vsi drugi posestniki. Med tem trijemi je tudi naš sedanji župan.

Možje se že menijo, da bi volili drugega župana; pa ga je težko dobiti. Uraduje se na Koroškem vse po nemško (in to je krivica za Slovence;) kdor tedaj ne zna po nemško dobro pisati in brati, tak ne more prevzeti županstva; kdor pa zna, tak je navadno že nemškutar. Najboljši bi bil za župana g. Rebernik v Gradnici, pa čujem, da se brani. Nekteri hočejo voliti oštirja Oremusa. Pa ne verjamem, da bi ta potegnil s Slovenci, ker hodijo Nemci iz Celovca k njemu v gostilnico, in se jim ne bo hotel zameriti. — Radoveden sem, kako bo pri volitvi za državni zbor. Do zdaj so naši volili zmirom tako, kakor so hoteli Celovčani. Pa kaj se mešajo Celovčani v naše volitve? Saj oni imajo za mesto tako že svojega poslanca! Celovčani naj skrbijo sami za sebe, mi kmeti bomo pa volili kakor za nas bolje kaže. Žrelčani zbudimo se iz dolzega spanja in stopimo pod slovensko bandero!

Iz Št. Jurja. pri Kranji. (Nov božji grob) je dobila naša farna cerkev. Pri nas se, hvala

Bogu, še ne manjka ljudi, ki so goreči za čast Božjo, in tako se je kmalo nabral potrební denar. Izdelal pa ga je slavno znani podobarski mojster Šubic iz Poljan. Hvala pa tudi g. župniku, da tako skrbíjo za lepoto hiše Božje! Naši cerkveni pevci se pridno vadíjo v cerkvenem petíju in zapojejo tako, da je veselje.

Iz Iga pri Ljubljani. (Brez vere je žalostno na svetu). Lepo je bilo včasih, ko je vladala še kršanska ljubezen med ljudmi, ko je sosed pomagal sosedu, kjer je le mogel. Vera pa zmirom bolj peša. Mladi ljudje so kakor divjaki, kedar se napijejo žganja; stari pa niso dosti boljši. Ako ima kdo srečo, ga zavídadajo; ako ima pa nesrečo, se mu posmehujejo. Ako komu kaj posodiš, boš dobil surove besede namesto denarja nazaj. Tako se je nekomu zgodilo tukaj na Igu. Resničen je pregovor: „Kadar prosí, medéna usta nosí; kadar vrača, hrbet obrača“.

Iz Studenca pri Ljubljani. (Most čez Ižki potok). To spomlad sem šel po svoji kupčiji za drva v Iško vas (tako so mi nasvetovali). Prav hitro sem pogruntal, kodi bo najbližje, in tako sem šel na Vrblje in v Iško vas kar naravnost. Ko sem bil v Ižki vasi, bilo je drv povsod dovolj, pa nikjer nobenega gospodarja. Otroci so djali, da jih ni, da so šli. Grem naprej in pred Janezovo hišo najdem velik zbor možakov. Prašam Janeza, kaj ta zbor pomeni? On mi reče: „Za most se meníjo, ki ga hočejo zidati čez Ižki potok, pa niso vsi pri volji. Eni pravíjo, da mostu ni treba, župan pa praví, da most mora hiti, pa ga le ni“. Prašam Janeza: „Kaj pa ti praviš na to?“ Mi dé: „Jest pravim, da mostu ni treba: kedar je velika voda, takrat županova žaga spodleže, da rezati ne more, kedar je pa majhna voda, pa vsaki požene v žagarjevo strugo, da voli napoji. Zdaj vidiš, da ni treba mostu“. Jest rečem: „Saj ga res ni treba“. Potem še pristavim: „Rad bi našemu županu nekaj povedal, ko bi smel“. Janez reče: „Povej!“ Stopim k županu in ga prašam: „Nekaj bi vam rad povedal, ko bi smel“. Župan se oglasi: „Ti mene pusti pri miru, saj me že drugi dosti jezíjo“. Tiho sem bil, pa sem šel, in mislil sem sam pri sebi: „Le čakaj, župan, saj ti bom v „Miru“ povedal, kar mislim. Ižkovercem je most res potreben, pa ne samo eden, ampak trije. Ne boste dobro vozili, če jih ne naredíte. Prvi most je ta, da zajezíte vrbje, da ne bo tekla voda po ulicah in jemala zelnikov, da ne bodo vaše žene po vodi hodile v zelnike. Drugi most je ta, da posujete pot na močvirje, da boste mogli voziti gnoj in ne bo treba zmirom nas Studenčanov klicati, da vam pomagamo, ker mi ne vtegnemo. Saj moramo pot posipati tudi mi. Tretji most pa je ta, da razdelíte v Ižki vasi svoj občinski pašnik, da ne bojo vaši podružniki sekali, vi pa davke plačevali od pašnika. Te tri mostove naredíte, pa boste lahko vozili brez vseh koles.“

Jože Rak iz Sobočevja.

Od Št. Paula v savinski dolini. (Andrej Kolarič †). Na tej zemlji nemamo stalnega mesta, ampak prihodnjega iščemo. Na velikonočno nedeljo pokopali smo zvestega rodoljuba in vernega katoličana g. Andreja Kolariča, ki bo kot vinski trgovec gotovo znan mnogim rojakom na Koroškem, Štajerskem in v Trstu. Vsak mi bo

prítrdil, ako rečem: „bil je pošten mož“. To je najlepši glas za njim, najlepši spomin. Naj v miru počiva!

Kaj dela politika.

Državni zbor je sklenjen. Starim poslancem je potekla njih šestletna doba, in zdaj pridejo nove volitve. Dosedajnim poslancem bo treba, dati odgovor od svojega hiševanja. Ako volíci vídijo, da so se poslanci dobro obnašali, volíli jih bodo vnovič; ako pa ne, izbrali si bojo nove može. Liberalni poslanci so netili le večni prepír, ljudstvo pa ne more živeti od prepíra; zato se ljudje obračajo od njih. Liberalci samo pripoznajo, da bojo izgubili mnogo sedežev, da veliko dosedanjih liberalnih poslancev ne bo več voljenih. Tudi to bo liberalcem škodovalo, ker so se začeli lasati sami med seboj. Mladi ljudje ríjejo naprej in očítajo starim, da so bili še premalo nemški! Najhuje rogovíljijo prenapeti Nemci na Češkem; tam so celo starega Herbst a posadili na tla, čeravno se je toliko let poganjal za Nemce, več kakor je bilo treba. Tako se godi vsakemu, kdor časti malika namesto Boga: njegov lastni malik ga vdari po zobeh. — Pa tudi koroškíim Nemcem se tako godi. Koroški poslanci so se zmirom in v prvi vrsti poganjali za nemštvo, pa so Nemcem še premalo nemški. Tako hočejo v Spítalu spodrniti dosedajnega poslanca Nischelwitzerja, in volíti namesto njega profesorja Steinwenderja. Morda se zna kaj tacega pripetiti še komu drugemu. Nasprotno so pa slovenski in nemški konservativci (katoličani) lepo složni in edini. Kar jih pa druží in edini, to je pravica. Gospodje rodoljubi po deželi, ki so naših misli, obljubili so svojo pomoč. Naj grejo le krepko in pogumno na delo, potem bo pomagal tudi Bog, in preverjeni smo, da naš trud ne bo zastonj. — Na Štajerskem ne bojo Slovenci nič zgubili, upajo pa, pridobiti še sedež za mesto Celje in bližnje trge. — Na Kranjskem se Slovincem morda posreči, zmagati v velikem posestvu; kmečke občine in mesta imeli so že prej v svoji oblasti. — V tržaški okolici silahoni mnogo prizadevajo, da bi tla podkopali vrlemu (brzemu) poslancu Nabrgoju. Pa tudi Slovenci niso leni, se zbirajo v velike shode po raznih vaseh, in veselo obetajo, da ne odstopíjo od svojega poslanca. — Na Češkem in Moravskem bojo liberalci zgubili veliko poslancev. — Tudi na Tirolskem jim tenka prede. — Tako upamo, da se bo letos zdrobila liberalna moč in glorijska; in potem se bo na bolje obrnilo za kmete in rokodelce. —

Francózi so dobili nove ministre; njihovo vojsko pa so Kitajci pretepli, in Francózom ne kaže družega, ko umakniti se nazaj in pustiti Kitajce pri miru. To se jim prav godi. Kaj so imeli opraviti v Kitaju? Francózi (pa tudi Angleži, Lahi in drugi so taki) hočejo „omiko“ šíríti z mečem v roci; v resnici jim pa ni za omiko, ampak za to, da se bogatíjo z žulji tujih narodov. Pravo omiko šíríjo le katoliški misijonarji, kateri imajo sv. križ namesto meča. — Rusi so se spríjeli z Afganci v Azíji in jih namlatili. Za

Afganci pa tičijo Angleži. Zato je navstal hrup, da pride do vojske med Rusi in Angleži. Tako nevarna pa stvar še ni.

Gospodarske stvari.

O pridelovanju krme na polji.

Pridelovanje krme na polji postaja vedno bolj važno, zlasti, odkar cena žita zmirom bolj pada, cena goveje živine pa kviško gre. Med krmskimi rastlinami, katere na polji pridelujemo, zavzemate prvo mesto nemška detelja ali lucerna in pa štajerska detelja ali rudeča detelja. Z ozirom na pridelovanje teh dveh rastlin nastane vprašanje: Zamore li pridelovanje teh rastlin z ozirom na sedanje razmere tako močno pomnožiti, da bi se nam ne bilo bati tudi opešanja zemlje?

Detelja vzame iz zemlje veliko apnenca, posebno pa izsrka iz spodnje plasti zemlje veliko redilnih snovi, katerih zadnjih zemlji ne moremo nazaj dati z gnojem. Iz tega vzroka: ne moremo na eno in tisto njivo štajerske detelje poprej sejati, kakor še le čez najmanj 6 let, „lucerno“ pa čez 12 let.

Če se tudi v dosti krajih pridelovanje štajerske detelje in lucerne ne dà pomnožiti, zamore vendar pridelek krme povečati s setvijo prernih trav, koje mešamo z deteljo. Taka mešanica ima sledeče prednosti: Mi zadobimo veliko množino jako dobre krme, ne da bi škodovali s takim pridelovanjem rodovitnosti zemlje; trava pomešana z deteljo zamore bolj pogosto na eni in isti njivi biti sejana, trpi manj pred mišimi, kakor večletna detelja, ter tudi na vlažnih njivah dobro uspeva.

Sem ter tje se sliši, da je mogoče travnike narediti, ako se pusté stara deteljišča rasti. Ta misel je popolno napačna; kakor hitro detelja iz njiv izginjuje, prične se kazati le plevel, ne pa dobra trava. Na taki njivi je mogoče le polagoma narediti z dobrim gnojenjem primerno ledino, obstoječo iz dobrih krmskih trav. Ako želimo napraviti iz njive dober travnik, treba jo je najprvo dobro obdelati in plevela očistiti. Potem jo je treba obsejati z dobro in primerno mešanico raznih trav. Pri setvi ne smemo biti skopi ne s semenom, ne z denarjem, ki ga moramo dati za seme. Mislím da bode marsikomú vstreženo, ako na tem mestu prijavim sestavo dveh mešanic, kateri ste se prav dobro obnesli. Prva je za travnike, ki imajo vedno travniki oštati, druga pa za njive, ktere imajo nam dajati krmo za kake dve ali tri leta.

Sostava prve mešanice obstoji za en Hektar iz sledečih sostavin in množin; 10 kil bele detelje, 4 kile hmeljne detelje, 6 kil švedske detelje, 2 kili lucerne, 10 kil svinjskega repa, 8 kil laške ljulike, 8 kil francoske ljulike, 16 kil angleške ljulike in 8 kil esparsete. Za sestavo druge mešanice priporoča se sledeče: 4 kile bele detelje, 6 kil hmeljne detelje, 16 kil švedske detelje, 10 kil svinjskega repa, 8 kil laške, 16 kil angleške in 4 kile francoske ljulike ter 12 kil esparsete. Hmeljna detelja je neke vrste lucerna, ki rumeno cvete. Švedska detelja je v taki mešanici tri leta zelo dobra ter v rašči zelo podobna štajerski detelji.

To mešanico zamorete sejati spomladi samo za-se ali pa z ječmenom, ovsem ali pa z jaro pšenico. Z ozirom na to, ali se je to seme samo za sebe sejalo ali pa s kakim žitom, dobi se še v prvem letu manj ali več strnišnega pridelka.

Če se toraj ravnamo po sedajnem času ter pomnožimo pridelovanje krme, donášala nam bode taka krma veliko lepe živine, in ta lepa živina bo plačilo za naše delo.

„Novice“.

Za poduk in kratek čas.

Stari in novi čas.

(Dalje.)

Bog pomagaj!

Tako bi ljudje klicali, ko bi prišla črna kuga v deželo. Bežali bi v hribe, da bi je ne našli.

Ali pa zmaj požrešnosti in njegova zalega, nevera in nečistost niso hujši ko kuga? In vendar je tako malo ljudi, da bi klicali: „Bog pomagaj!“ So pač še ljudje, ki se jim gnjusi in studi do tega razuzdanega življenja, kakoršno je zdaj med svetom. Če pa kaj rečejo, tolažijo jih lahkomišljenci: „Saj še ni tako hudo; res ni vse kakor bi moralo biti, pa tako grozno še ni, kakor vi pravite. Saj hodijo ljudje še v cerkev, posebno na kmetih“.

Zdi se jim torej zadosti, da je človek pol ure v tednu kristjan in da gre ob nedeljah k sv. maši. Kaj pa to pomaga, če pa potem celi teden ne misli več na Boga, in živi kakor pogan ali Jud.

Ljudje pijejo, pojejo in plešejo. Ob istem času pa morda rubijo bližnjega soseda. Na stotine pokopljejo novo rojenih otrok, veliko pokopljejo mladih ljudi v najboljših letih, pa nobeden ne praša, odkodi to pride, da ima smrtna kosa tako obilno žetev. Nobeden noče videti, kako peša človeški rod, kako jo zmirom menj mladenčev sposobnih za vojaško službo. Nobeden noče videti, kako narašča število hudodelnikov in samomorilcev. Včasih, če je bilo prav hudo vreme, rekli so ljudje: „Gotovo se je kdo obesil“. V naših časih pa se jih obesi in pomori z lastno roko toliko ljudi, da bi mi celo leto ne imeli nobenega lepega dneva, ako bi za vsakim samomorom sledilo slabo vreme. Poprašajte še po norišnicah ali blaznicah, in zvedeli boste, da število norcev tako silno raste, kakor nikoli poprej. Ja, od kodi pa to pride? Ali mar od lepega in treznega življenja? Bog pomagaj!

Žarek upanja.

Kako pa se hočemo rešiti iz teh žalostnih časov?

Ali bo treba spet odpraviti železnice, prodajnice itd., da ljudje ne bojo imeli priložnosti za potrato in da bojo začeli spet trezno živeti?

Ne, nikoli več.

Ali bo mogoče odpraviti vse reči, ki zapeljujejo ljudi k neveri, k pregrešnemu življenju?

Ne, nikoli več.

Naj pridejo tudi vojska, kuga in kolera, stari čas ne bo prišel več nazaj, in novega časa se več ne znebimo. Železnica ostane, telegraf ostane, in

morda dobimo še mnogo novih iznajdeb. Več ko se svet meša, več bo tudi vsakovrstnih skušnjav. „Potem pojde pa vse h koncu!“ boste rekli. To pa ne bo. Starega dobrega časa ne bo več nazaj, pa Bog nam bo dal nov lepši čas.

Več ko bo nevarnosti za dušo in telo, bolj previdni bodo postali ljudje. Začeli bodo premišljevat, prevdarjati in ločiti med dobrim in slabim. Iz lastne volje se bojo začeli ogibati slabega, nevarnega, in iz lastne volje se bojo držali dobrega, koristnega. In ravno to je lepota novega časa! Tvoj stari oče ni mogel hoditi po gostilnicah, ker na dve ure okoli nobene ni bilo. On je moral trezno živeti, ker ni poznal drugačnega življenja. Tebe pa povsod kliče skušnjava, priložnosti za greh imaš obilno. Če si pa enkrat spoznal, kaj ti je v nesrečo in pogubo, se boš nevarnosti ogibal iz svoje lastne volje, in to je več vredno, kakor če se greha obvarje tisti, ki nema nobene priložnosti. Saj ti vidiš z lastnimi očmi, kam pridejo ljudje, ki se udajo svoji poželjivosti. Temu sosedu so vse prodali, ker je preveč zapravljaj; drugi si je z nerodnim življenjem nakopal bolezen in smrt. Ako prav tedaj ti posvetna postava ne brani, popivati, hoditi po veseliceh in iskati grešnega veselja, vendar se boš teh reči izogibal iz lastne volje, ker vidiš, da peljejo v nesrečo. Ti boš tedaj vsako reč pomislil, prevdaril in razložil.

Včasih so ljudje lepo in trezno živeli, ker niso drugače mogli, ker so bili vklenjeni v take navade, ker niso imeli ne denarja, ne priložnosti. V naših časih pa pametni ljudje lepo in trezno živijo iz lastne volje, ker so spoznali, da so pri takem življenju najbolj srečni. In ravno v tem se loči novi čas od starega časa. Kdor tega ne spozna, on ne zastopi novega časa.

(Dalje pride.)

Smešničar.

Neki mojster je poklical učenca in mu rekel: „Tukaj imaš flašo, pa mi prinesi vina!“ Učenec reče: „Dajte denar!“ Mojster odgovori: „Za denar mi prinese vsak osel vina. Če si tič, mi ga prinesi brez denarja.“ Učenec gre s flašo, pa prinese prazno nazaj in jo postavi pred mojstra. Ta nagne pa kmalo vidi da je flaša prazna, ter mu reče: „Butec, kako bom pil, ko nič not ni?“ Fant pa reče: „Iz polne flaše lahko vsak osel pije. Če ste tič, pa pijte iz prazne flaše.“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. V Borovljah je vse po konci; na eni strani stoji fabrikanti in njih pomočniki, na drugi pa mali moljstri in delavci. Ravnokar dobili smo pismo, ki pravi, da so nekteri fabrikanti naredili celo zaroto zoper tiste mojstre, kateri jih niso hoteli voliti v puškarski odbor. Zavezali so se, da jim ne bojo dali nič več dela. Upati hočemo, da ne bojo ostali pri tej nesrečni misli. Ako to pa res naredijo, potem se bo našla že kaka pomoč, da bojo živeli vsi puškari, ne samo tisti, ki so liferantom po volji. Zadruga je ustanovljena, pa naj zadruga začne kupčevati s puš-

kami! Toliko veljave in denarja, kakor ga ima posamičen liferant, si bo menda ja pridobila tudi cela zadruga! — Poročilo o koroških srednjih šolah nam pove, da je obiskovalo latinske šole 609 učencev, in sicer v Celovcu 359, v Beljaku 165 in v St. Pavlu 85. Na Celovski realki šolalo se je 134 učencev. V gimnazijah je bilo komaj 15% (15 od sto) Slovencev, na realki pa komaj 4 od sto. — Beljaški mestjan Feldner je volil 3000 gld. v ta namen, da se izplačajo obresti vsako drugo leto eni Beljaški nevesti kakor pomoč za ženitvanske potrebe. Tako podpora pa zamore dobiti le nemška nevesta. Glejte, Slovenci, kako delajo nemški kupci z denarjem, ki ga pridobijo od nas! Čudno; sicer zmirom pravijo, da moramo biti Korošci vsi brati, pri oporokah se pa to ne vidi! — Ustrelil se je grajščak pl. Knapič v Dvorcu pri Brežah. — V St. Petru so prijeli dva tiča, ki sta že dlje časa kradla okoli Celovca. — Veliko gostilnico za tujce hočejo zidati pri sv. Krvi pod Velikim Zvonom. — V tukajšnjem društvu „Communal-Verein“, kjer se postavljajo kandidati za različne zборе, ponudil se je Celovčanom spet pl. Moro za državnega poslanca. Obljubil je, da bo zmirom nemšk in liberalen. To je bilo poslušalcem po volji in začeli so ploskati. Je pa še dosti drugih volilcev, ki niso pri „Communal-Verein“, in kateri od tega ne postanejo debeli, če je g. Moro „nemšk“. Mi mislimo, če poslanec ne potrebuje nič družega, kakor to, da je Nemeec, potem Celovčanom ni treba v Vetrinji hoditi po poslanca, saj Nemeec je v mestu zadosti! — Od same hudobe obseden mora biti tisti človek, ki je pri Kotarčah („Guttaring“ na nemškem Koroškem) vstrelil na britko martro, jo zadel v glavo, in potem jej odbil še obe nogi. Da se potolaži Božja jeza, hočejo napraviti očitno procesijo h križu. — Prof. Aelschkerjeva zgodovina Koroške dežele je dokončana. — Na Diekšah bo živinski sejm 30. junija, dan po sv. Petru in Pavlu. — Za okrajnega sodnika v Kaplo pride g. Brunar iz Beljaka; učil se je v Beljaku slovenskega jezika. V Kapelskem okraji pa je neobhodno potrebno, da zna sodnik dobro slovensko. — V Lipaljvesi ustanovilo se je strelsko društvo. — Borovski strelci so si napravili novo strelišče. —

Na Kranjskem. Po naročilu mil. g. knezoškofa Misie se je 1000 letnica Metodova slovesno obhajala po vsi ljublj. škofiji. — Spet smo dobili nove molitvene bukve: v zalogi katoliške bukvarne so izišle „šmarnice za leto 1885“ ali „ave Marija“ z razlago molitve „češčena si marija!“ Bliža se lepi mesec maj, ko pri „šmarnicah“ posebno častimo Mater Marijo, zato priporočamo te nove „šmarnice“ vsem pobožnim Slovincem. Veljajo pa v usnji vezane 1 gl., z zlato obrezo 1 gl. 20 kr. — Č. bralci, posebno kovači in ključarji, naj ne prezrejo oglasa g. Zupana na zadnji strani. Znano je tudi nam, da je g. Zupan prejel že veliko pohvalnih pisem za svoje mehove. — Umrli so č. g. Jur Vole, stolni dekan v Ljubljani. — Ka Belokranjskem je neki čedno oblečen tujec zvalil 9 letnega fantička seboj, češ, naj mu pokaže pot v Črnomelj. Potem pa je dečka v grmovju zaklal in mu odrezal del života. To se je zgodilo še pred veliko nočjo. — Ministerstvo je potrdilo slovensko šolsko bratovščino sv. Cirila in Me-

toda. Rojaki zdaj pa na noge! V dobri šoli je naša prihodnost. — Vožnja v Velehrad bo veljala za Slovence samo 21 gl. 50 kr. tje in nazaj. —

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Umrli so č. g. Peter Ertler, fajmošter v Št. Janžu pri Mostiču; faro bojo oskrbovali tamošnji kaplan g. Štefan Lasnik. — Gospod kaplan Markovič so prestavljeni iz Št. Janža v spod. Rožu k sv. Hemi na Nemsško.

Velika harmonika, ki poje kakor orglje, ter ima 4 registre, 24 basov, in 48 trobent, ter nadomestuje vse druge godbene instrumente, se lahko vidi pri urarju Bajcu v Ljubljani, rimske ulice. Za tako harmoniko hočejo navadno 100 do 140 gold., urar Bajec pa jo naredi za 80 gld. On izdeluje in popravlja tudi fisharmonike in druga glasbila.

Janez Heindl, cerkveni umetnik na Dunaji, Štefansplatz 7, fürst-erbischöfliches Palais, priporoča za velikonočni čas vsem slovenskim katehetom in spovednikom svoje krasne podobice „v spomin na spoved in sv. obhajilo“ s slovenskim tekstom. Tucat velja po 70, 90 kr. najlepših 1 gld.; sto podobice pa 5 gld. 50 kr., po 7 gld. in 8 gld., kakor si kdo izbere. Izgledki (muštri) se pošljejo zastoj, kdor jih želi.

Zvonove lijejo **Janez Dencelnovi sinovi** v Mariboru, kakoršno težo in kakoršen glas kdo želi. Dencelnovi zvonovi so od nekdanj na dobrem glasu.

Zahvala. Mi smo za našo cerkev pustili uliti tri zvonove pri Dencelnovih sinovih v Mariboru na Štajerskem. Zvonovi so lepo uliti, imajo lepo obliko in opravo, in prav lep, veličasten glas. Iz prijaznega hriba v Lipi prepevajo čast Bogu, pa tudi čast poštenega mojstra Dencelna, kterega z dobro vestjo priporočamo cerkvenim predstojnikom po Koroškem.

Cerkveno predstojništvo v Lipi pri Vrbi 11. novembra 1884. Janez Marinič, župnik; Primož Košat, Anton Kovačič, cerkvena ključarja.

Podpisani priporočuje se p. n. občinstvu, posebno prečastiti duhovščini, za izdelovanje **slik, podob, oltarjev, prižnic, križevih potov** itd. iz lesa, iz kamna in iz pravega angleškega Portlandmarmor-cementa. Vse cerkvene dela in prenovljenja spadajoča v mojo stroko izdelujem trdno in po najnižji ceni.

Fr. Ozbič,

cementni tehnik, podobar in pozlatar
šolske ulice št. 17. v Celovcu.

Most se bo zidal blizu Bilčovsa. Kogar veseli, kamen lomiti in most zidati, naj se oglasi pri županu v Bilčovsu.

Mehove, da se ogenj podpiha, kakoršne potrebujejo **kovači in ključarji**, izdeluje najboljše in najcenejše

Matija Zupan

v Kropi na Gorenjskem (Kropp, Oberkrain). On lahko pokaže mnogo spričeval in pohvalnih pisem. Cenike pošilja zastoj.

Luskine na glavi se odpravijo s posebnim vodo, katero izdeluje in prodaja **brivec Franc Krušič** v Celovcu tik Beljaških vrat blizu cerkve sv. Duha. Flašica velja 50 kr. Pošlje se tudi po pošti, če si jo kdo naroči.

Loterijske srečke

od 4. aprila.

Gradec	83	36	53	59	35
Dunaj	63	62	4	41	73

Tržna cena v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitru	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	15	6	45
rž	4	65	6	—
ječmen	4	35	5	—
oves	2	60	3	25
hejda	3	59	4	20
turšica	3	80	4	75
pšeno	—	—	—	—
proso	—	—	—	—
grah	—	—	—	—
leča	—	—	—	—
fižol	—	—	—	—
krompir	—	—	—	—
			na kilo	
			gld.	kr.
goveje meso	—	—	—	58
telečje meso	—	—	—	66
svinjsko meso	—	—	—	65
koštrunovo	—	—	—	44
maslo	—	—	—	98
puter	—	—	—	94
prekajen špeh	—	—	—	82
frišen špeh	—	—	—	66
mast	—	—	—	74
100 kil sena	—	—	2	30
100 kil slame	—	—	1	30
100 kil deteljnega semena	—	—	45	—

Žitne cene se ne spreminjajo dosti, pa tudi blaga ne pride veliko na trg. Drva so bolj drage, kakor lani. Že mehke držijo po 1 gl. 20 kr. meter, za kar so se lani trde dobile. Kedar pa pride veliko vozov, takrat pa cena hitro pade.

V tretjič pridejo na dražbo:

15. maja. Hišna oprava Wilhelma Hellersberga v Celovcu, cenjena 2469 gld., pri deželni sodnji v Celovcu;
16. maja. Pošerjeva bajta v nemškem Bleibergu, cenjena 800 gld., pri okrajni sodnji v Beljaku;
30. maja. Wurzerjeva kmetija v Borjah (Wörriach), cenjena 8328 gld., pri okr. sodnji v Staremdvoru.